

Krmítková akce po Novém roce - 2019.

„Tak co, pozoroval jsi ptáky na krmítku o víkendu?“ „Jo, pozoroval. Ty ne?“ „Ne. Já takové... nedělám. To není nic pro mě“. Tak nějak probíhal rozhovor mezi mnou a mým kolegou na místech, kam chodívají páni bez dámského doprovodu. Jednalo se o účast na pozorování ptactva na krmítcích,

Chocholouš obecný (*Galerida cristata*)
– 11. 6. 2005 – Strakonice. Foto -vh-

teré bylo celonárodně vyhlášeno Českou společností ornitologickou ve dnech 4. 1. – 6. 1. Odkaz je např. [zde](#). Mým protějškem byl nadšený pozorovatel ptactva, ornitolog (nechci ale zabředávat do rozvažování, kdo je pozorovatel ptactva, ornitolog, birdwatcher atd.). Po tomto kratičkém rozhovoru ve mně mírně zajiskřilo, plamínek vlastního ega přiživený pozorováním zmarněných ptačích životů poskočil, a tak diskuse pokračovala už mimo vyhrazený prostor. Kolegův závěr: "Takových akcí se účastnit nebudu. Není to nic pro mě".

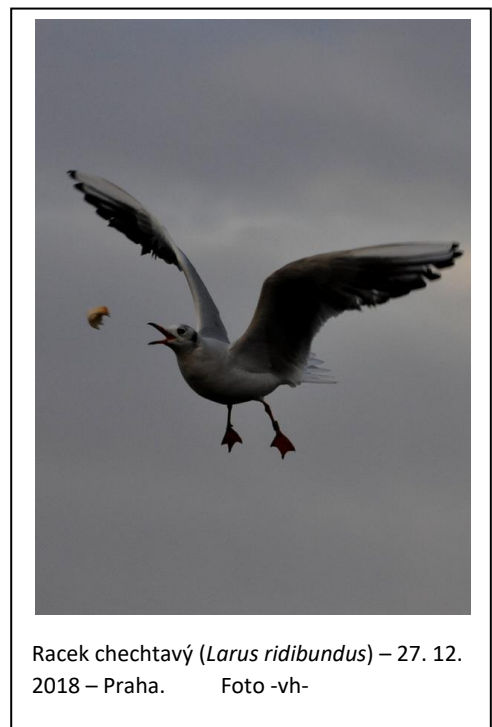
A obsah diskuse: Vzpomněl jsem na rok 2003, kdy jsem pozoroval na místě dnešního obchodního centra mého rodného městečka Strakonice chocholouše obecné. Kdeže dnes jsou? Nebo jsem si vybavil zoufalce králíčky obecné, kteří se občas snaží zahnídit v miniaturních korunách stromů v Ellerově či Bezděkovské ulici. Nebo kosa, který bydlel a vyváděl mladé v křoví ulice Stavbařů. Křoví teď už není. Nebo jiříčky a vlaštovky z panelových domů v Heydukově ulici. Zatepleno, bez hnízd. A také cca 30 let

stará pozorování kormorána velkého (máme jej všude) nebo labutě velké (u ní naopak). I dobovým tiskem to kdysi o labutích prolétlo. Dnes už skoro ani bílé pírkno na hladině není.

A tak jsem se to tomu kolegovi snažil nějak popsat. Jak to vidím skrze čas, kdy to, co bylo kdysi hojně, dnes prstíčkem nevyškrábneš. A to, co se dnes houževnatě chrání, se přehoupne do pomyslného rohu hojnosti. No, ty jiný, přírodovědný, lidský druh, neplesej. Ono je to dosti často podobné. Ach ten neřádký přírodovědný separatismus.

A někde mezi tím nebo možná na okraj je obyčejný člověk, přírodu vnímající skrze pobyt u moře, na horách, plavecký stadion nebo muzeum s přírodovědnou expozicí, se svými vzpomínkami na to „jo, za mých mladých let...“ nad buřtíkem a skleničkou moku.

A do toho ta společnost ornitologická, veřejné mínění a názory na krmítkovou akci, kterými mě častoval ten, kdo o mé přítulnosti k přírodě věděl. Jak když hodíš kámen do vody. Kruhy a kruhy. Ale já sám jsem rád, že akce byla. Možná človíček, popsaný v předchozí části, přírodou hlouběji nepolíbený, skrze ta krmítka, krmení nelétajících kachen na soutoku Otavy a Volyňky, pozorující občas vydru říční v samotném městě... se zastaví a zamyslí, proč mezi nejhojněji pozorované ptáky patřily např. sýkory, vrabci nebo kosové. Ono už toho totiž moc

Racek chechtavý (*Larus ridibundus*) – 27. 12. 2018 – Praha. Foto -vh-

není, jak v dnešní době digitální, předkládající nám požitek z přírody na LCD obrazovkách čehokoliv, onoho človíčka probudit k zájmu, k nějaké akci.

A tak mám třeba rád pána, kterého neznám a co jsem jej potkal při krmení ptactva na Vltavě ve stověžaté Praze. Něco dělá, možná o něm nikdo neví a on sám se pouze třeba raduje, že někoho má. Byť jiného živočišného druhu. A jak jsem pochopil z rozhovoru s ním, si sám úbytku ptactva všiml. Stačí mu obyčejný racek chechtavý a ptačí rota na hladině pod mostem. Nebo si vzpomenu na mou babičku, která do svých pozdních let kupovala socialistickou strouhanku a v zimě jí krmila v krmítku udělaném z krabice od bot sýkory, ale také barevné hýly i vrabce za oknem vesnického domku ještě do doby, kdy už skoro nemohla chodit. A měla tu radost. Ach ty lidský běhu. Meleš nás i s těmi ptáky za oknem.

Vzpomenu-li na honičákování zaručených pozorovatelů za jiným, vzácným, ptačím druhem, raději zůstanu přízemní a spokojím se s tím, že ty obyčejné ptačí druhy ještě jaksí jsou a přidávám se k té krmítkové trošce. Jen třeba ty druhy vzácnější a méně časté hned nepoznám. To je ta daň obyčejnosti. A možná, že podobní lidé, obyčejní krmičové přijdou na to, že město bez keřů a pořádných stromů bude městem bez drobného ptactva. Všimnou si velkých prosklených ploch a mrtvolek ptáků pod nimi. Vypozorují skorce vodního na nezregulované řece nebo hnízdící rorýse ve svém panelovém domě. A něco se pohne.

